

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Poznaniu

LPO.410.001.01.2015

P/15/001

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

(tekst jednolity z uwzględnieniem zmian wprowadzonych uchwałą
Zespołu Orzekającego Komisji Rozstrzygającej)

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli P/15/001 – Wykonanie budżetu państwa w 2014 r. w części 85/30 województwo wielkopolskie

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Kontrolerzy 1. Grzegorz Wojtasz, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91046 z dnia 8 stycznia 2015 r.
2. Przemysław Grad, specjalista kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 91047 z dnia 8 stycznia 2015 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-4)

Jednostka
kontrolowana Wielkopolski Urząd Wojewódzki, al. Niepodległości 16/18, 61-713 Poznań (dalej „Urząd”)

Kierownik jednostki
kontrolowanej Piotr Florek, Wojewoda Wielkopolski

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena

Najwyższa Izba Kontroli stwierdza¹, że dochody budżetowe w części 85/30 województwo wielkopolskie w kwocie 313,4 mln zł, a także wydatki budżetowe w kwocie 2.610,8 mln. zł zostały zrealizowane w 2014 r. w zaplanowanych wysokościach. Przekazane przez Wojewodę Wielkopolskiego dotacje budżetowe, które stanowiły 81% ogółu wydatków pozwoliły na realizację zaplanowanych zadań. Realizacja wydatków (za wyjątkiem przypadków opisanych niżej) była zgodna z zasadami gospodarowania środkami publicznymi. Ustalenia kontroli potwierdziły rzetelną realizację wniosków pokontrolnych sformułowanych po kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r. Roczne łączne sprawozdania w części 85/30 województwo wielkopolskie za 2014 r.:

- o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23),
 - z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa (Rb-28),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE oraz niepodlegających zwrotowi środków z pomocy udzielanej przez państwa członkowskie EFTA, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy),
 - z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR),
 - z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR),
 - z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich, z wyłączeniem wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE),
- a także
- roczne sprawozdanie z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1),

¹ W kontroli wykonania budżetu państwa w 2014 roku Najwyższa Izba Kontroli stosuje następujące oceny: pozytywna i negatywna. W przypadku, gdy nie zostały spełnione kryteria ani dla oceny pozytywnej, ani dla negatywnej stosuje się ocenę opisową.

- sprawozdania finansowe za IV kwartał 2014 r. o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb -N) i zobowiązań według tytułów dłużnych oraz poręczeń i gwarancji (Rb-Z).

sporządzone zostały przez Wojewodę Wielkopolskiego rzetelnie, terminowo i poprawnie.

Stwierdzone nieprawidłowości, w tym wskazujące na naruszenie dyscypliny finansów publicznych, polegały na:

- zaciągnięciu zobowiązań, w kwocie 201,5 tys. zł², przewyższających limit wydatków ujętych w zatwierdzonym planie finansowym, z tytułu należnych wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych ,
- przekazaniu kwoty 79,0 tys. zł na rachunek zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w związku z odpisem na ten fundusz dokonany w sposób naruszający obowiązujące przepisy,
- niecelowym wydatkowaniu środków budżetowych w kwocie 17,9 tys. zł pochodzących z rezerwy celowej na zakup sprzętu komputerowego w ramach rządowego programu na rzecz rodzin wielodzietnych,
- wystąpieniu do Ministra Finansów o dodatkowe środki budżetowe w kwocie 792,0 tys. zł związane z utrzymaniem przejścia granicznego Poznań Ławica, pomimo braku faktycznych potrzeb,
- przyjęciu nieadekwatnego do rodzaju realizowanych zadań miernika działania 13.4.1.1. „Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego”.

III. Wyniki kontroli

1. Dochody budżetowe

Opis stanu
faktycznego

Wojewoda Wielkopolski opracował dokumenty planistyczne dotyczące dochodów, zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 13 czerwca 2013 r. w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2014³.

(dowód: akta kontroli str. 5-40)

Zaplanowane w ustawie budżetowej na 2014 rok dochody w części 85/30 zrealizowane zostały w kwocie 313.390,9 tys. zł. Były one wyższe od planowanych o 1,49% oraz wyższe o 2,7% od dochodów uzyskanych w 2013 r.

Największy udział w dochodach, wynoszący 47,3%, stanowiły opłaty za użytkowanie wieczyste i trwałe zarząd nieruchomości Skarbu Państwa – 148.111,4 tys. zł (dział 700, rozdział 70005 Gospodarka gruntami i nieruchomościami), wpływy z tytułu grzywien, mandatów i innych kar pieniężnych od osób fizycznych i prawnych oraz różnych opłat w kwocie 68.962,4 tys. zł (dział 750, rozdział 75011 Urzędy Wojewódzkie), stanowiące 24,3% ogółu dochodów, a także wpływy z usług i różnych opłat uzyskanych przez inspektoraty weterynarii oraz ochrony roślin i nasiennictwa z tytułu przejętych zadań, które w 2010 r. były finansowane z rachunku dochodów własnych (dział 010, rozdz. 01093) w kwocie 45.809,3 tys. zł, (22,0% ogółu dochodów).

Wyższe od zaplanowanych dochody zrealizowane zostały w działach: 700 (Gospodarka mieszkaniowa), 710 (Działalność usługowa) i 852⁴ (Pomoc społeczna) odpowiednio o: 6%, 55% i 7%. Wyższa od zaplanowanej realizacja dochodów w dziale 700 wynikała ze zwiększonych wpływów z tytułu przekształcenia prawa użytkowania wieczystego w prawo własności, ze sprzedaży nieruchomości Skarbu Państwa oraz poprawy skuteczności windykacji należności (wzrost o 9.014,7 tys. zł). Realizacja dochodów powyżej zakładanego planu w dziale 710 była wynikiem wzrostu dochodów z tytułu opłat legalizacyjnych wymierzanych przez powiatowe inspektoraty nadzoru budowlanego (wzrost o 474,8 tys. zł).

² Dotyczy należnych wynagrodzeń za udział w posiedzeniach, które odbyły się w okresie od połowy lipca do końca grudnia 2014 r.

³ Dz. U. z 2013 r., poz. 702.

⁴ Badaniem w zakresie dochodów objęto sześć działów klasyfikacji budżetowej, w których na koniec 2014 r. wystąpiły znaczące kwoty zaległości, tj. 010-Rolnictwo i łowiectwo, 600-Transport i łączność, 700-Gospodarka mieszkaniowa, 710-Działalność usługowa, 750-Administracja publiczna, 852-Pomoc społeczna.

Wyższa realizacja dochodów w dziale 852 wynikała ze zwiększonych wpływów z tytułu odsetek od dotacji wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości, udzielonych w ramach świadczeń rodzinnych i funduszu alimentacyjnego (wzrost o 728,8 tys. zł) oraz zwrotów dotacji oraz płatności (wzrost o 315,7 tys. zł).

Najniższe wykonanie dochodów w 2014 r., tj. na poziomie odpowiednio 92% i 93% dotyczyło działów: 600 (Transport i łączność) i 750 (Administracja publiczna). Niewykonanie planu dochodów w dziale 750 związane było z rozstrzygnięciem postępowań odwoławczych od postanowień Wojewody Wielkopolskiego w związku z nałożonymi karami za przekroczenie ustawowego terminu wydania decyzji. Niewykonanie zaplanowanych dochodów w dziale 600 spowodowane było tym, że od 29 czerwca 2012 r. na rachunek dochodów prowadzony przez Wojewodę Wielkopolskiego wpływają tylko kary nałożone przed datą wejścia w życie ustawy z 6 kwietnia 2001 r. o transporcie drogowym⁵.

(dowód: akta kontroli str., 159-176, 1431-1443, 1563-1600)

Należności pozostałe do zapłaty na koniec 2014 r. wyniosły 704.552,5 tys. zł i były wyższe od stanu należności na koniec 2013 r. o 123.302,5 tys. zł, tj. o 21,2%. Zaległości wyniosły 669.931,6 tys. zł i były większe od stanu zaległości na koniec 2013 r. o 122.142,5 tys. zł, tj. o 22,3%. Największe zaległości dotyczyły niewyegzekwowanych od dłużników alimentacyjnych zwrotów świadczeń z funduszu alimentacyjnego wypłaconych przez gminy (540.978,1 tys. zł), opłat z tytułu gospodarowania nieruchomościami Skarbu Państwa (59.196,0 tys. zł) oraz wpłat z tytułu mandatów i grzywien (59.152,0 tys. zł). Przyczyną wzrostu zaległości była niska skuteczność egzekucji związana z niewypłacalnością dłużników. Były to okoliczności w znacznej mierze niezależne od działań Wojewody Wielkopolskiego.

(dowód: akta kontroli str. 159-176, 1623-1640)

W ramach sprawowanego nadzoru nad wykonaniem w 2014 r. budżetu państwa w części 85/30, Wojewoda Wielkopolski zobowiązał gminy do podjęcia działań zmniejszających zaległości z tytułu świadczeń z funduszu alimentacyjnego⁶, a także monitorował i analizował zadłużenia podmiotów z tytułu różnych sposobów użytkowania nieruchomości Skarbu Państwa oraz podejmowanych działań zmierzających do wyegzekwowania tych należności. Kontrolą w Urzędzie objęto 31 dowodów księgowych⁷ i odpowiadającym im zapisów księgowych na koncie 221 (Należności z tytułu dochodów budżetowych) w kwocie 1.886,08 tys. zł. Zostały one przypisane terminowo i we właściwym okresie sprawozdawczym oraz w kwotach zgodnych z dokumentami stanowiącymi podstawę tych zapisów, a należności z nich wynikające były regulowane przez zobowiązane podmioty zarówno w terminie, jak nieterminowo (naliczono wymagane odsetki).

(dowód: akta kontroli str. 1436-1444, 1601-1622)

Na koniec 2014 r. należności Urzędu z tytułu dochodów budżetowych pozostałych do zapłaty wyniosły 2.941,0 tys. zł i były niższe od stanu na koniec 2013 r. o 684,5 tys. zł. Zaległości wyniosły 537,2 tys. zł i w porównaniu do stanu na koniec 2013 r. były wyższe o 119,0 tys. zł. Wzrost zaległości spowodowany był m. in. nakładaniem grzywien w celu przymuszenia na osoby, które nie dopełniły obowiązku szczepień ochronnych, a wobec braku ich dobrowolnej zapłaty, dochodzone były w postępowaniu egzekucyjnym.

(dowód: akta kontroli str. 1442-1443, 1638-1640)

Analiza dokumentacji dotyczącej 14 dłużników objętych badaniem⁸, których zaległości na dzień 31 grudnia 2014 r. wyniosły 342,7 tys. zł wykazała, że w Urzędzie terminowo podejmowano wobec zobowiązanych wymagane czynności zmierzające do wyegzekwowania tych zaległości.

⁵ Dz.U. z 2013 r., poz. 1414.

⁶ Działania gmin polegały m.in. na: przekazywaniu komornikowi sądowemu informacji mających wpływ na egzekucję zasądzonych świadczeń, zobowiązaniu dłużnika do zarejestrowania się w urzędzie pracy, poinformowanie urzędu pracy o potrzebie aktywizacji zawodowej dłużnika, skierowanie wniosków o zatrzymanie prawa jazdy dłużnika.

⁷ Wyboru dokonano przy zastosowaniu metody statystycznej (MUS).

⁸ Wyboru dokonano w sposób celowy, przy uwzględnieniu okresu przeterminowania należności i kwoty zadłużenia.

Urząd zrealizował wniosek pokontrolny NIK związany z wykonaniem budżetu państwa za 2013 r., dotyczący odpisania z ewidencji księgowej Urzędu należności w kwocie 400,0 tys. zł, co do których brak było podstaw prawnych do egzekwowania i ewidencjonowania.

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu w zakresie realizacji dochodów budżetowych nie stwierdzono nieprawidłowości.

2. Wydatki budżetu państwa i budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

2.1. Wydatki budżetu państwa

W ustawie budżetowej na 2014 r. wydatki budżetu państwa w części 85/30 województwo wielkopolskie zostały zaplanowane w wysokości 1.981.388,0 tys. zł. Wydatki były planowane zarówno w układzie klasyfikacji budżetowej, jak i układzie zadaniowym. Kwoty wydatków zgłoszone przez dysponenta części 85/30 do projektu budżetu państwa⁹ wyniosły 1.057.904,0 tys. zł¹⁰. Zostały one zaplanowane z uwzględnieniem założeń przyjętych do planowania budżetu państwa przez Radę Ministrów i Ministra Finansów. Przy planowaniu uwzględniono m. in. następujące czynniki mające wpływ na wielkość wykazanych w projekcie kwot wydatków:

- zamrożenie funduszu wynagrodzeń w państwowej sferze budżetowej,
- kwoty wydatków ustalone przez Ministra Finansów¹¹ z przeznaczeniem na: sfinansowanie składek na ubezpieczenie zdrowotne, sfinansowanie przewoźnikom wykonującym krajowe pasażerskie przewozy autobusowe dopłat z tytułu ulgowych i bezpłatnych przejazdów, pokrycie wydatków związanych z realizacją Wspólnej Polityki Rolnej,
- kwoty wydatków określone przez Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z przeznaczeniem na utrzymanie przejść granicznych oraz Ministra Obrony Narodowej na sfinansowanie zadań obronnych,
- kwoty ustalone przez Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi przeznaczone na pomoc techniczną w ramach Programu Operacyjnego „Zrównoważony rozwój sektora rybołówstwa i nadbrzeżnych obszarów rybackich 2007 – 2013”.

W trakcie roku plan wydatków zwiększony został decyzjami Ministra Finansów per saldo o kwotę 712.183,2 tys. zł, tj. o 35,9%. Zwiększenia te dotyczyły głównie:

- dotacji (środki w kwocie 559.293,3 tys. zł), w tym dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz zadań własnych (środki w kwocie 553.101,4 tys. zł),
- wydatków majątkowych (środki w kwocie 90.184,7 tys. zł), w tym 350,0 tys. zł z rezerwy ogólnej na dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn. "Budowa przedszkola w miejscowości Trzcinica",
- wydatków bieżących jednostek budżetowych (środki w kwocie 61.201,4 tys. zł), w tym 2,0 tys. zł z rezerwy ogólnej na sfinansowanie kosztów dystrybucji, wraz z darmowym podręcznikiem, obrazkowej mapy Polski - "Polska. 25 lat wolności".

(dowód: akta kontroli str. 5-28, 41-104, 112-116, 293-316)

Zrealizowane wydatki w części 85/30 budżetu państwa wyniosły 2.610.765,1 tys. zł, tj. 96,9% planu po zmianach. W porównaniu do 2013 r. były one wyższe o 173.172,9 tys. zł, tj. o 7,1%. Wykonanie wydatków zarówno w poszczególnych grupach ekonomicznych¹², jak

⁹ Zgodnie z formularzem BW.

¹⁰ tj. 53,39% kwoty ujętej w ustawie budżetowej.

¹¹ Pismo Ministra Finansów z dnia 27 lipca 2013 r. nr FS2/414/30/LMX/2013.

¹² Dotacje – 97,4%, świadczenia na rzecz osób fizycznych – 99,3%, wydatki bieżące – 97,92%, wydatki majątkowe – 90,6%, współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii europejskiej – 77,5%.

i w działach klasyfikacji budżetowej¹³ nie odbiegało znacząco od ogólnego poziomu wykonania wydatków. Najwyższe wydatki, w kwocie 1.220.891,0 tys. zł (46,8% ogółu) wystąpiły w dziale 852 Pomoc społeczna. Przeznaczone zostały one przede wszystkim na dotacje dla jednostek samorządu terytorialnego (jst) na wypłatę świadczeń rodzinnych, świadczeń z funduszu alimentacyjnego oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z ubezpieczenia społecznego w kwocie 899.849,7 tys. zł (rozdział 85212, §§ 2010 i 2210), na finansowanie pobytu mieszkańców w domach pomocy społecznej oraz sprawowanie nadzoru nad działalnością tych domów w kwocie 62.665,3 tys. zł (rozdział 85202, § 2130) i na wypłatę zasiłków i pomocy w naturze oraz składek na ubezpieczenia emerytalne i rentowe w kwocie 58.485,9 tys. zł (rozdział 85214, § 2030).

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 390-406)

W 2014 r. Wojewoda Wielkopolski zaplanował dotacje dla jst na zadania z zakresu administracji rządowej z uwzględnieniem 54 zadań, spośród 65 określonych w załączniku nr 7 do ustawy budżetowej na 2014 r. Podstawą tego planu były zapotrzebowania zgłaszane przez jst.

(dowód: akta kontroli str.285-287)

W ustawie budżetowej na 2014 r. na dotacje w cz. 85/30 zaplanowano kwotę 1.605.600,0 tys. zł. W trakcie roku plan dotacji zwiększony został do 2.166.984,8 tys. zł, tj. o 35%. Z kwoty tej wydatkowano 2.110.693,5 tys. zł (97,4% kwoty zaplanowanej). W wydatkach części 85/30 województwo wielkopolskie, dotacje stanowiły 81%.

Dotacje były przekazywane głównie do jst (92,6% ogółu) na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i zadań własnych. Największy udział w strukturze tych wydatków (42,6% ogółu) stanowiły dotacje przeznaczone na świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe (rozdz. 85212 § 2010).

Badaniem objęto wydatki na dotacje wylosowane¹⁴ z trzech rozdziałów¹⁵ tj.: 85212 (Świadczenia rodzinne, świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe), 85295 (Pozostała działalność) i 01095 (Pozostała działalność), których wykonanie w łącznej kwocie 1.028.832,0 tys. zł stanowiło największy udział (48,7%) w dotacjach finansowanych z części 85/30. Sfinansowane z dotacji w 2014 r. świadczenia rodzinne w kwocie 660.401,7 tys. zł stanowiły 93,4% wydatków na to zadanie, sfinansowanych z dotacji w 2013 r. Na świadczenia z funduszu alimentacyjnego oraz na dopłaty do paliwa rolniczego wydatkowano w 2014 r. odpowiednio: 121.357,7 tys. zł i 107 072,7 tys. zł, co w porównaniu z 2013 r. oznaczało wzrost odpowiednio o: 2,2% i 2%.

W wyniku realizacji działania 21.7.2.5 – Dopłaty do paliwa rolniczego, obniżone zostały koszty produkcji rolnej na powierzchni 1.408.285 ha użytków rolnych (101,1% analogicznej powierzchni z 2013 r.), a w wyniku realizacji działania 13.4.1.1. – Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego¹⁶, wypłacono 4.851.820 świadczeń rodzinnych (92% liczby świadczeń rodzinnych wypłaconych w 2013 r.) i 325.668 świadczeń z funduszu alimentacyjnego (99% ilości świadczeń wypłaconych w 2013 r.).

Badanie wybranej próby wydatków na dotacje w kwocie 26.730,0 tys. zł (2,6% ogółu), obejmującej: wydatki w kwocie 689,7 tys. zł na zwrot części podatku akcyzowego zawartego w cenie paliwa rolniczego (01095, § 2010), wydatki w kwocie 26.024,3 tys. zł na świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego (85212, § 2010) i wydatki w kwocie 16,0 tys. zł na dodatek do świadczenia pielęgnacyjnego (85295, § 2010), wykazało, że dotacje były przekazywane jst w kwotach wynikających ze składanych zapotrzebowań.

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 393-395, 761-856, 1138-1166)

¹³ Wykonanie wydatków w działach: 010 – 93,62%, 050 – 89,99%, 500 – 99,98%, 600 – 98,94%, 700 – 98,17%, 710 – 99,05%, 750 – 99,4%, 752 – 99,84%, 754 – 99,93%, 756 – 100%, 758 – 99,95%, 801 – 99,06%, 851 – 95,37%, 852 – 97,53%, 853 – 86,43%, 854 – 84,64%, 900 – 96,84%, 921 – 98,72% i 925 – 99,99%.

¹⁴ Wyboru dokonano przy zastosowaniu metody statystycznej (MUS) z interwalem losowania 5%.

¹⁵ Dotacje na zadania zlecone z zakresu administracji rządowej udzielane w § 2010

¹⁶ W ramach tego działania realizowane były wydatki w rozdziale 85212, §2010 i 85295, §2010

Wojewoda Wielkopolski terminowo przekazał jst informacje o kwotach dotacji zaplanowanych w ustawie budżetowej na 2014 r. na realizację zadań z zakresu administracji rządowej i ich zadań własnych. Po ogłoszeniu ustawy budżetowej na 2014 r., Wojewoda Wielkopolski podzielił pomiędzy jst dotacje¹⁷ w kwocie 1.486.515,6 tys. zł. W swojej dyspozycji pozostawił kwotę 28.863,4 tys. zł (1,9% całości zaplanowanych dla jst dotacji), z której na koniec 2014 r. pozostało niepodzielonych 360,2 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 117-125, 486-506, 1560-1561)

W 2014 r. Wojewoda Wielkopolski we wszystkich przypadkach skorzystał z uprawnienia określonego w art. 177 ustawy z 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych¹⁸ (dalej: ustawa o finansach publicznych) i w wyniku analizy wykorzystania środków, zablokował kwotę 47.580,3 tys. zł planowanych wydatków, w tym 41.949,7 tys. zł na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami, zadania realizowane na podstawie porozumień i zadania własne jst. Blokad planowanych wydatków dokonywano niezwłocznie po otrzymaniu stosownych wniosków od podległych jednostek. Największe środki zostały zablokowane w rozdziałach 01008 – 13.724,2 tys. zł, 85156 – 15.025,3 tys. zł, 85212 – 8.276,6 tys. zł, 85415 – 3.112,5 tys. zł i 85214 – 1.078,5 tys. zł. Stwierdzony nadmiar środków budżetowych był wynikiem przede wszystkim oszczędności uzyskanych podczas realizacji zadań, w tym oszczędności po przetargowych w ramach realizacji Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich na lata 2007-2013 oraz znacznym zmniejszeniem się liczby osób, którym można było przyznać świadczenie w ramach pomocy społecznej.

(dowód: akta kontroli str. 507-592, 1416-1418, 1433, 1450-1451)

W ocenie NIK, zrealizowane zostały wnioski pokontrolne związane z kontrolą wykonania budżetu państwa w 2013 r., które dotyczyły planowania dotacji dla jst oraz wnioskowania o zwiększenie tego planu, na podstawie faktycznych potrzeb, składanych przez osoby do tego uprawnione, zwiększenia nadzoru nad rzetelnością i terminowością rozliczania udzielanych dotacji, a także zapewnienia racjonalności przy realizacji budżetu państwa, poprzez niezwłoczne blokowanie planowanych wydatków, w sytuacji stwierdzenia nadmiaru posiadanych środków.

(dowód: akta kontroli str. 507-592, 1159-1162, 1165-1187, 1419-1426)

W 2014 r. wydatki budżetu państwa w części 85/30 związane z dotacjami celowymi dla jednostek samorządu terytorialnego na realizację zadań własnych¹⁹ wyniosły 443.287,7 tys. zł. Środki te przeznaczone były głównie na realizację zadań z zakresu pomocy społecznej (55,6% ww. kwoty) oraz oświaty i wychowania (35,9% ww. kwoty).

W wyniku badania prawidłowości udzielania tych dotacji, którym objęto umowy o dotacje celowe w wysokości 41.180,6 tys. zł, zawarte przez Wojewodę Wielkopolskiego z 226 gminami na realizację programu „Pomoc Państwa w zakresie żywienia” stwierdzono, że umowy te sporządzono zgodnie z wymogami określonymi w art. 150 ustawy o finansach publicznych.

Świadczyło to o realizacji wniosku pokontrolnego NIK, sformułowanego po kontroli wykonania budżetu państwa w 2013 r., dotyczącego udzielania dotacji celowych jednostkom samorządu terytorialnego na podstawie umów dotacyjnych, określających m. in. sposób i termin rozliczenia dotacji oraz zwrotu niewykorzystanych lub nadmiernie pobranych środków, na zasadach określonych w ustawie o finansach publicznych, w sytuacji braku uregulowań w tym zakresie w odrębnych przepisach.

(dowód: akta kontroli str. 390-404, 1165-1187)

Na koniec 2014 r. zobowiązania w części 85/30 budżetu państwa wyniosły 19.129,7 tys. zł i były o 171,9 tys. zł wyższe od kwoty zobowiązań na koniec 2013 r. Największy udział w tych zobowiązaniach, w kwocie 11.959,0 tys. zł, stanowiło dodatkowe wynagrodzenie roczne pracowników sfery budżetowej i funkcjonariuszy²⁰. Zobowiązania wymagalne na

¹⁷ Dane dotyczą dotacji podzielonych w grupach dotacje i subwencje (2xxx) i wydatki majątkowe (6xxx).

¹⁸ Dz. U z 2013 r., poz. 885 ze zm.

¹⁹ Wydatki w paragrafach 2030, 2130 i 2230.

²⁰ Paragrafy 404 i 407

koniec 2014 r. w kwocie 9,5 tys. zł wystąpiły w rozdziale 01022 i wynikały z nieodebrania przez rolnika odszkodowania za likwidację stada.

(dowód: akta kontroli str. 156, 177-208)

Badaniem objęto 80 zmian wprowadzonych w części 85/30 budżetu państwa, na podstawie decyzji Ministra Finansów (39,8% ogółu zmian). W wyniku tych zmian plan wydatków w części 85/30 budżetu państwa zwiększony został o kwotę 257.130,3 tys. zł (36,1% ogólnej kwoty zwiększeń, na podstawie decyzji Ministra Finansów). Stwierdzono, że wprowadzone zmiany były celowe, a Wojewoda Wielkopolski przekazywał informacje o wprowadzonych zmianach zainteresowanym jednostkom.

(dowód: akta kontroli str. 288-316, 486-506, 1001-1021, 1138-1162, 1165-1187)

Środki w kwocie 352,0 tys. zł, pochodzące z rezerwy ogólnej budżetu państwa przekazane zostały Gminie Trzcinica na dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego pn. „Budowa przedszkola w miejscowości Trzcinica” (350,0 tys. zł) oraz Wielkopolskiemu Kuratorowi Oświaty na sfinansowanie kosztów dystrybucji wraz z darmowym podręcznikiem obrazkowej mapy Polski „Polska 25 lat wolności” (2,0 tys. zł). Środki te zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem określonym przez Ministra Finansów.

(dowód: akta kontroli str. 857-1000)

Wojewoda Wielkopolski oceniał stopień realizacji zadań finansowanych dotacjami celowymi, w ramach części 85/30, m.in. poprzez analizę sprawozdań budżetowych, szacowanie ryzyka wystąpienia nieprawidłowości, kontrole oraz kwartalne analizy wykonania budżetu. Efektem tych działań były m. in. blokady planowanych wydatków na dotacje budżetowe dla jednostek samorządu terytorialnego w kwocie 41.949,7 tys. zł związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconym ustawami, zadań realizowanych na podstawie porozumień i zadań własnych.

(dowód: akta kontroli str. 593-712, 1431-1450, 1488-1505)

Wykonane wydatki bieżące jednostek budżetowych w części 85/30 budżetu państwa wyniosły 353.198,8 tys. zł, tj. 97,9% planu po zmianach i były wyższe od wykonania w 2013 r. o 15.571,3 tys. zł. Największą pozycję w tej grupie wydatków stanowiły wynagrodzenia i pochodne²¹ w kwocie 206.613,7 tys. zł (58,5% ogółu) oraz zakup towarów i usług²² w kwocie 58.41,4 tys. zł (16,5% ogółu).

Przeciętne zatrudnienie²³ w 2014 r., w części 85/30, wyniosło 3.823 osoby i było niższe w porównaniu z 2013 r. o 48 osób²⁴. Największe różnice wystąpiły w grupie osób nieobjętych mnożnikowym systemem wynagrodzeń (zatrudnienie mniejsze o 66 osób). Przeciętne miesięczne wynagrodzenie wzrosło w porównaniu z 2013 r. o 1,8% i wyniosło 3.835 zł. W ocenie NIK, poziom zatrudnienia i wydatków na wynagrodzenia był odpowiedni do zakresu realizowanych zadań.

Wynagrodzenia bezosobowe w 2014 r., w części 85/30, zaplanowane zostały w wysokości 36.710,0 tys. zł. Wykonanie tych wydatków w kwocie 49.035,8 tys. zł było o 34% wyższe od planu na 2014 r. wynikającego z ustawy budżetowej i o 376% wyższe od wykonanych w 2010 r.

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 390-393, 396-404, 431-484, 1450, 1453)

W planie wydatków na 2014 r. w części 85/30, wydatki na realizację zadań Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Poznaniu²⁵, ujęte zostały w wysokości zaplanowanej przez Wielkopolskiego Wojewódzkiego Inspektora Ochrony Środowiska²⁶. Plan wydatków Inspektoratu został w 2014 r. zwiększony o środki z rezerwy celowej budżetu państwa w kwocie 1.500,0 tys. zł przeznaczonej na realizację zadania „Badanie stanu środowiska

²¹ Paragrafy od 401 do 412

²² Paragrafy od 421 do 440

²³ W przeliczeniu na pełne etaty.

²⁴ Zmniejszenie zatrudnienia związane było przede wszystkim z likwidacją Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Publicznego z dniem 31 marca 2014r. (zarządzenie Wojewody Wielkopolskiego nr 307/13 z 15 maja 2013 r.).

²⁵ Rozdział 90014

²⁶ W formularzu BW

w województwie wielkopolskim w latach 2014-2015 etap I", stosownie do złożonego wniosku.

(dowód: akta kontroli str. 60, 63-66, 1001-1006)

W 2014 r. wydatki majątkowe w części 85/30 budżetu państwa wyniosły 120.532,8 tys. zł, tj. 90,6% planu po zmianach. Były one wyższe od wykonania w 2013 r. o 16.864,8 tys. zł, tj. o 16,3%. Największy wpływ na wyższy niż w 2013 r. poziom wydatków majątkowych, miał wzrost o 15.645,8 tys. zł wydatków związanych z inwestycjami prowadzonymi na drogach publicznych gminnych i powiatowych.

Najniższy, w porównaniu do planu po zmianach, poziom realizacji wydatków majątkowych wystąpił w rozdziałach 01005 Prace geodezyjne urządzeniowe na potrzeby rolnictwa (27,9%), 85305 Żłobki (32,3%) i 85307 Dzienni opiekunowie (36,3%). Wpływ na niskie wykonanie miały postępowania odwoławcze od decyzji scaleniowych, zwrot przez jedną z gmin otrzymanej dotacji na zorganizowanie żłobka, a także nieutworzenie instytucji dziennego opiekuna w dwóch gminach.

W 2014 r. nie zrealizowano dziewięciu zadań inwestycyjnych²⁷, spośród 106 zaplanowanych. Powodem niezrealizowania tych zadań było niezakwalifikowanie projektów do dofinansowania, zakończenie działania w ramach PROW oraz zmiana koncepcji realizacji inwestycji.

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 390-394, 713-733, 853-854, 1455-1471)

W 2014 r. wydatki w grupie współfinansowanie projektów z udziałem środków Unii Europejskiej wyniosły 22.116,9 tys. zł, tj. 77,5% planu po zmianach i były wyższe od wydatków wykonanych w 2013 r. o 2.137,3 tys. zł, tj. o 10,7%. Niższe niż planowano wykonanie wydatków spowodowane było zakończeniem przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi kontraktacji działania 125 w ramach PROW 2007-2013, co uniemożliwiło wykorzystanie oszczędności po przetargowych powstałych w wyniku dotychczasowej realizacji tego działania.

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 390-393, 405, 761-828, 1417-1418)

Świadczenia na rzecz osób fizycznych wyniosły 4.223,1 tys. zł, tj. 99,3% planu po zmianach i w porównaniu do 2013 r. były wyższe o 28,6 tys. zł, tj. o 0,7%. Wyższa niż w 2013 r. realizacja wydatków na świadczenia na rzecz osób fizycznych wynikała m.in. ze zwiększenia kwot wypłacanych rent w dziale 851 Ochrona zdrowia.

(dowód: akta kontroli str. 177-208, 390-393, 406)

Zrealizowane w Urzędzie, w 2014 roku, wydatki wyniosły 100.045,8 tys. zł, tj. 98,25% planu po zmianach. W porównaniu do 2013 r. były one wyższe o 23.605,3 tys. zł, tj. o 30,83%. W strukturze zrealizowanych wydatków, wydatki bieżące w kwocie 93.118,3 tys. zł stanowiły 93,08%, wydatki majątkowe w kwocie 4.304,7 tys. zł stanowiły 4,3%, świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 1.357,3 tys. zł stanowiły 1,36%, a wydatki na współfinansowanie projektów z udziałem środków UE w kwocie 1.265,6 tys. zł - 1,26%. Przyczyną niepełnej realizacji wydatków w 2014 r. było m.in. niewykorzystanie środków z rezerw celowych (921,2 tys. zł) oraz oszczędności powstałe w realizacji wydatków bieżących, w tym wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń (404,7 tys. zł).

Wzrost w porównaniu z 2013 r. zrealizowanych wydatków spowodowany był przede wszystkim koniecznością regulowania zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa (wzrost o kwotę 21.854,2 tys. zł), wypłat wynagrodzeń osobowych i pochodnych od wynagrodzeń (w kwocie 3.525,3 tys. zł w związku z przejęciem pracowników po zlikwidowanym Wielkopolskim Centrum Zdrowia Publicznego), wyższymi wydatkami na świadczenia na rzecz osób fizycznych związanymi z wypłatą zasądzonych rent (w kwocie 432,5 tys. zł) oraz wyższymi o 393,0 tys. zł pozostałymi wydatkami bieżącymi.

(dowód: akta kontroli str. 1759-1777, 1823)

²⁷ Budowa zbiornika wodnego Rokosowo, budowa żłobka w Gminie Opalenica, modernizacja środowiskowego ośrodka samopomocy, cztery inwestycje w obiektach Państwowej Straży Pożarnej i dwa projekty w ramach programów operacyjnych.

W wyniku badania środków z rezerw budżetowych w kwocie 23.096,5 tys. zł, otrzymanych przez Urząd w 2014 r. (85,9% ogółu) ustalono, że za wyjątkiem nieprawidłowości opisanych w dalszej części niniejszego wystąpienia pokontrolnego, wynikały one z faktycznych potrzeb i zostały wykorzystane zgodnie z przeznaczeniem.

(dowód: akta kontroli str. 1778-1791)

Badaniem objęto wydatki²⁸ w wysokości 25.020,0 tys. zł (w tym majątkowe w kwocie 3.657,2 tys. zł i bieżące w kwocie 21.126,1 tys. zł oraz świadczenia na rzecz osób fizycznych w kwocie 237,0 tys. zł), co stanowiło 25,0% ogółu wydatków Urzędu. Wydatki te były przeznaczone na bieżącą działalność, realizację zadań inwestycyjnych i remontowych, świadczenia na rzecz osób fizycznych z tytułu zasądzonych rent oraz utrzymanie przejścia granicznego Poznań-Ławica. Wydatki dokonywane były w terminach i wysokościach wynikających z wcześniej zaciągniętych zobowiązań.

(dowód: akta kontroli str. 1828-1858)

Dokumenty dotyczące planowanych inwestycji i remontów, sporządzane w Urzędzie podlegały bieżącej analizie i monitorowaniu. W 2014 r., założenia realizacji zadań inwestycyjnych dotyczyły m.in. względów bezpieczeństwa, konieczności dostosowania budynków do obowiązujących przepisów (sanitarnych i przeciwpożarowych), zapewnienia odpowiednich warunków pracy pracownikom i modernizacji. Z uwagi na odtworzeniowy charakter inwestycji, osiągnięte korzyści odnosiły się głównie do zmniejszenia kosztów utrzymania nieruchomości.

(dowód: akta kontroli str. 1753-1758)

Kontrolą w Urzędzie objęto pięć postępowań o udzielenie zamówienia publicznego, z tego jedno w trybie z wolnej ręki i cztery w trybie przetargu nieograniczonego. Dotyczyły one robót budowlanych – związanych z modernizacją elewacji budynku Urzędu i wymianą posadzek wraz z remontem korytarzy w budynku „A” oraz remontem klatki schodowej w budynku „B” Urzędu, dostawy sprzętu komputerowego (100 szt. komputerów biurowych, 54 szt. monitorów LCD, 41 szt. laptopów) oraz świadczenia usług ochrony obiektów Urzędu oraz jego delegatur w Kaliszu, Koninie, Lesznie i Pile. Łączna szacunkowa wartość analizowanych zamówień wyniosła 3.837,1 tys. zł netto. W wyniku przeprowadzenia ww. postępowań zawarto umowy na łączną kwotę 3.775,5 tys. zł brutto, natomiast na ich realizację wydatkowano w 2014 r. kwotę 3.188,4 tys. zł. Analiza dokumentacji dotyczącej wymienionych zamówień wykazała, że wszystkie objęte kontrolą postępowania przeprowadzone zostały zgodnie z procedurami określonymi w ustawie z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁹.

(dowód: akta kontroli str. 1939-1985)

Przeciętne zatrudnienie³⁰ w Urzędzie (rozdz. 75011 i 85321) wyniosło 816 osób³¹ i w porównaniu do 2013 r. było wyższe o 21 osób (tj. o 2,64%). Wzrost zatrudnienia związany był głównie z przejściem części pracowników zlikwidowanego Wielkopolskiego Centrum Zdrowia Publicznego.

(dowód: akta kontroli str. 1824-1825)

W Urzędzie na zakupy inwestycyjne wydatkowano w 2014 r. kwotę 1.956,9 tys. zł, tj. 99,8% planu po zmianach, a na inwestycje budowlane 2.347,8 tys. zł (99,2% planu po zmianach). Wydatki te były zgodne z zakresem rzeczowym planu na 2014 r. i uzasadnione z punktu widzenia realizowanych zadań. Inwestycje budowlane dotyczyły m. in. modernizacji i rozbudowy sieci elektrycznej w budynku Urzędu (775,1 tys. zł), wymiany stolarki okiennej wraz z renowacją elewacji budynków delegatur Urzędu (488,9 tys. zł), oraz rozbudowy obiektu Wojewódzkiego Centrum Powiadamiania Ratunkowego w Poznaniu (480,7 tys. zł). Z kolei, środki na zakupy inwestycyjne przeznaczone zostały, m.in. na zakup sprzętu

²⁸ Wybór losowy z zastosowaniem metody MUS

²⁹ Dz.U. z 2013 r. poz. 907 ze zm.

³⁰ W przeliczeniu na pełne etaty.

³¹ W tym osoby nieobjęte mnożnikowymi systemami wynagrodzeń - 115, osoby zajmujące kierownicze stanowiska państwowe-2, członkowie korpusu służby - 699.

informatycznego wraz z oprogramowaniem i samochodu służbowego, dostawę i wykonanie instalacji nowych urządzeń radiowej sieci przemiennikowej oraz zakup klimatyzatorów i systemu kolejkowego.

(dowód: akta kontroli str. 1846-1850, 1868-1872, 2075-2077)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu dotyczącej wydatków budżetu państwa stwierdzono następujące nieprawidłowości:

1. W ocenie NIK, występowanie przez Wojewodę Wielkopolskiego do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej w kwocie 792,0 tys. zł przeznaczone na wydatki bieżące związane z utrzymaniem Przejścia Granicznego Poznań-Ławica, w sytuacji braku faktycznych potrzeb w tym zakresie nie było celowe. Wojewoda Wielkopolski 27 maja 2014 r. (na podstawie wniosku złożonego w maju 2014 r. przez Port Lotniczy Ławica) wystąpił do Ministra Finansów o środki z rezerwy celowej w kwocie 792,0 tys. zł przeznaczone na wydatki bieżące związane z funkcjonowaniem przejścia granicznego. Minister Finansów decyzją z 3 września 2014 r. zwiększył plan wydatków o wnioskowaną kwotę. Przekazane środki z rezerwy celowej nie zostały wykorzystane i w związku z tym Wojewoda Wielkopolski zarządzeniem z 22 grudnia 2014 r. zablokował planowane wydatki w kwocie 791,0 tys. zł. Powodem zablokowania zaplanowanych wydatków było, jak podano w uzasadnieniu do zarządzenia, zmniejszenie powierzchni przejścia granicznego o 280 m². Wojewoda Wielkopolski już 28 lipca 2014 r. (tj. przed wydaniem decyzji przez Ministra Finansów) aneksem nr 9 do umowy z Portem Lotniczym Ławica, zmniejszył powierzchnię tego przejścia), a mimo to nie wycofał wniosku o przyznanie środków z rezerwy celowej.

Wojewoda Wielkopolski wyjaśnił, że zmniejszenie powierzchni przejścia granicznego nie ma zasadniczego wpływu na koszty utrzymania, większy wpływ mają ogólne koszty utrzymania powierzchni i pomieszczeń portu, które w momencie zwracania się o środki z rezerwy są możliwe do oszacowania jedynie w oparciu o prognozy. Wyjaśnił także, że wielkość zmniejszenia planu wydatków na utrzymanie przejścia granicznego jest trudna do oszacowania i jest znana dopiero pod koniec roku.

Wyjaśnienie to, zdaniem NIK, nie stanowi usprawiedliwienia stwierdzonej nieprawidłowości. Na niższe koszty utrzymania przejścia granicznego Poznań-Ławica, z powodu zmniejszenia powierzchni tego przejścia wskazywał Wojewoda Wielkopolski także w 2013 r. w decyzji o zablokowaniu planowanych wydatków w kwocie 519,8 tys. zł.

(dowód: akta kontroli str. 1040-1104, 1434, 1474-1475, 1562-1562e)

2. Dopuszczenie przez Wojewodę Wielkopolskiego do zaciągnięcia zobowiązań, w kwocie 201,5 tys. zł³², przewyższających limit wydatków ujętych w zatwierdzonym planie finansowym (określonych w rozdz. 85195 § 4170), w wyniku czego wystąpiły w trakcie 2014 r. zobowiązania wymagalne w kwocie 164,7 tys. zł z tytułu należnych wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych. Działanie takie naruszało zasady gospodarki finansowej wynikające z art. 46 ustawy o finansach publicznych oraz postanowienia określone w § 23 ust. 1 i 2 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 7 grudnia 2010 r. w sprawie sposobu prowadzenia gospodarki finansowej jednostek budżetowych i samorządowych zakładów budżetowych³³.

Z dokumentów planistycznych wynikało, że Wojewoda Wielkopolski nie zaplanował wydatków na 2014 r. na sfinansowanie wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych (dział 851, rozdział 85195, § 4170). Limit tych wydatków w kwocie 279 tys. zł (82,73% wykonania z 2013 r.) określony został 13 września 2013 r. przez Ministra Finansów. Zaplanowane na 2014 r. środki na wypłatę wynagrodzeń członków tej Komisji zaangażowane zostały do połowy lipca 2014 r. Z wyjaśnień Wojewody Wielkopolskiego wynikało, że po otrzymaniu informacji od Ministra Finansów o limitach wydatków na 2014 r. nie miał już możliwości ich zmiany oraz, że ewentualne zwiększenie środków na wynagrodzenia ww. Komisji powodowałoby konieczność ograniczenia

³² Dotyczy należnych wynagrodzeń za udział w posiedzeniach, które odbyły się w okresie od połowy lipca do końca grudnia 2014 r.

³³ Dz. U. Nr 241, poz. 1616 ze zm.

wydatków przewidzianych dla innych zadań, których poziom finansowania również był niewystarczający. Od sierpnia do października 2014 r. nie były wypłacane wynagrodzenia członkom Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych. W okresie tym Komisja ta odbyła łącznie 82 posiedzenia, za które, zgodnie z zarządzeniem Wojewody Wielkopolskiego³⁴, każdy jej członek winien otrzymać wynagrodzenie w kwocie 400 zł. Wojewoda Wielkopolski wnioskował do Ministra Finansów o zwiększenie planu wydatków w dz. 851, rozdz. 85195, § 4170 (pisma z 31 lipca, 24 września, 28 października, 10, 23 i 24 grudnia 2014 r.). W uzasadnieniu podnosił, że wnioskowane kwoty są niezbędne do wypłaty wynagrodzeń, które z powodu braku środków w § 4170 nie zostały wypłacone i są już zobowiązaniami wymagalnymi. Minister Finansów 30 grudnia 2014 r. zwiększył o 145.120 zł plan wydatków budżetowych na 2014 r. w dz. 851, rozdz. 85195, § 4170. Wcześniej odmawiał zwiększenia planu wydatków argumentując to m. in. brakiem w 2014 r. rezerwy celowej przeznaczonej na to zadanie, a także brakiem działań Wojewody Wielkopolskiego racjonalizujących wydatki Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych. Przekazane przez Ministra Finansów środki zwiększające plan wydatków budżetowych w części 85/30 pochodziły z rezerwy celowej przeznaczonej na sfinansowanie zobowiązań wymagalnych Skarbu Państwa (część 83, poz. 16). Zobowiązania wymagalne z tytułu wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych wypłacone zostały: w listopadzie 2014 r. (za 6 posiedzeń z lipca i 6 posiedzeń z sierpnia 2014 r.) w kwocie 19.600 zł ze środków wygosparowanych w ramach budżetu Wojewody Wielkopolskiego wskutek dokonanych przeniesień wydatków³⁵, 30 grudnia 2014 r. w kwocie 145.120 zł (za 15 posiedzeń z sierpnia, 31 posiedzeń z września, 24 posiedzenia z października i 21 posiedzenia z listopada 2014 r.).

(dowód: akta kontroli str.1188-1415)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśniła, że zgodnie z art. 67f i 67j ust. 2 ustawy z dnia 6 listopada 2008 r. o prawach pacjenta i Rzeczniku Praw Pacjenta³⁶ wojewódzka komisja do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych (działająca w składach czteroosobowych) wydaje orzeczenie nie później niż w terminie 4 miesięcy od dnia złożenia wniosku o ustalenie zdarzenia medycznego, co powoduje konieczność wyznaczenia posiedzenia komisji w danej sprawie tak, aby termin został zachowany. Tym samym ustalenie planu finansowego wojewódzkiej komisji jest trudne do oszacowania, bowiem zależy od liczby składanych wniosków w postępowaniu podstawowym i odwoławczym a każdy prawidłowo złożony wniosek generuje, co najmniej jedno posiedzenie, przy czym liczba posiedzeń zależy np. od stawienia istotnych dla danego postępowania świadków. Charakter i specyfika każdej sprawy wymaga przeprowadzenia skomplikowanego postępowania dowodowego, przesłuchania kilku świadków w sprawie czy też powołania biegłego - co w konsekwencji prowadzi do zwiększenia nakładów finansowych związanych z funkcjonowaniem Komisji (poprzez konieczność wyznaczenia kolejnych posiedzeń w danej sprawie, czy też wypłaty wynagrodzeń biegłym).

(dowód: akta kontroli str. 1419-1426, 1431-1435, 1471-1474)

Pomimo zaleceń Ministra Finansów dot. oszczędności i racjonalizacji wydatków Wojewoda Wielkopolski nie podjął działań w celu ograniczenia wynagrodzeń członków ww. Komisji, np. poprzez zróżnicowanie stawki za kolejne posiedzenia. W wyjaśnieniach w tej sprawie Wojewoda Wielkopolski stwierdził, że różnicowanie wynagrodzenia członków komisji za kolejne posiedzenia w danej sprawie nie znajduje racjonalnego uzasadnienia.

(dowód: akta kontroli str.1471)

Stwierdzono ponadto, że zobowiązania z tytułu wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych powstałe w lipcu, sierpniu, wrześniu, październiku, listopadzie i grudniu 2014 r. nie zostały ujęte w ewidencji księgowej, a następnie nie zostały wykazane w miesięcznych sprawozdaniach Rb-28 z wykonania

³⁴ Zgodnie z Zarządzeniem nr 54/12 Wojewody Wielkopolskiego z dnia 27 stycznia 2012 r. w sprawie wynagradzania członków składu orzekającego wojewódzkiej komisji do spraw orzekania o zdarzeniach medycznych, za każde odbyte posiedzenie Członkom Składów Orzekających przysługuje stałe wynagrodzenie w wysokości 400 zł.

³⁵ Zarządzenie Wojewody Wielkopolskiego nr 637/14 z 31 października 2014

³⁶ Dz.U. z 2012 r., poz. 159

wydatków budżetowych, co naruszało zasadę rzetelnego i bezbłędnego prowadzenia ksiąg rachunkowych określoną w art. 24 ust. 2 i 3 oraz art. 20 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości³⁷ (uor). Ujęcie tych zobowiązań nastąpiło dopiero w grudniu 2014 r. po uzyskaniu decyzji Ministra Finansów z 30 grudnia 2014 r. zwiększającej limit wydatków z tego tytułu. Spowodowane było to, jak wynikało z wyjaśnień dyrektora Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia, nieprzekazywaniem list płac członków ww. komisji za odbyte posiedzenia do oddziału księgowości Urzędu, gdyż „nie można było wskazać źródła sfinansowania tych wydatków, a przekazanie list byłoby jednoznaczne z zaciągnięciem zobowiązań ponad plan”.

(dowód: akta kontroli str. 1188-1280)

3. Przekazanie kwoty 79,0 tys. zł na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych (ZFŚS) w związku z odpisem na ten fundusz dokonane zostało w sposób naruszający obowiązujące przepisy.

Na podstawie decyzji Dyrektor Generalnej Urzędu z 30 grudnia 2014 r. zwiększony został plan wydatków w § 4440 (Odpisy na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych) o kwotę 79.000 zł. W uzasadnieniu tej decyzji zapisano, że związane jest to z koniecznością przekazania dodatkowego odpisu na ZFŚS. W związku z tym 31 grudnia 2014 r. na rachunek ZFŚS przekazana została kwota 79.000 zł. Dodatkowy odpis na ZFŚS związany był z naliczeniem fakultatywnego odpisu na emerytów i rencistów. Działanie to naruszało art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 1994 r. o zakładowym funduszu świadczeń socjalnych³⁸, zgodnie z którym równowartość dokonanych odpisów i zwiększeń naliczonych zgodnie z art. 5 ww. ustawy na dany rok kalendarzowy pracodawca przekazuje na rachunek bankowy Funduszu w terminie do dnia 30 września tego roku, z tym że w terminie do dnia 31 maja tego roku przekazuje kwotę stanowiącą, co najmniej 75% równowartości odpisów, o których mowa w art. 5 ust. 1-3. W § 1 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 9 marca 2009 r. w sprawie sposobu ustalania przeciętnej liczby zatrudnionych w celu naliczania odpisu na zakładowy fundusz świadczeń socjalnych³⁹ postanowiono, że podstawę naliczania odpisu, stanowi przeciętna planowana w danym roku kalendarzowym liczba zatrudnionych u pracodawcy, skorygowana w końcu roku do faktycznej przeciętnej liczby zatrudnionych, obejmująca pracowników zatrudnionych w pełnym i niepełnym wymiarze czasu pracy (po przeliczeniu na pełny wymiar czasu pracy). Zatem możliwość skorygowania odpisu na ZFŚS na koniec roku nie dotyczy fakultatywnego odpisu na emerytów i rencistów, o którym mowa w art. 5 ust. 5 ww. ustawy.

(dowód: akta kontroli str. 1725, 1739-1741, 1884, 2221-2222)

W wyjaśnieniu Dyrektor Generalna wskazała, że przepisy ustawy o finansach publicznych dopuszczają dokonywanie zmian w planie wydatków do ostatniego roku budżetowego, nie odnosząc się jednakże do przyczyn dokonania fakultatywnego odpisu na ZFŚS pod koniec roku.

(dowód: akta kontroli str. 2225-2226)

Zdaniem NIK, zwiększenie pod koniec 2014 r. planu wydatków na ZFŚS wynikało z poszukiwania możliwości wykorzystania oszczędności powstałych w realizacji pozostałych wydatków bieżących. Świadczyć może o tym fakt, że na początku 2014 r. nie zaplanowano fakultatywnego odpisu na emerytów i rencistów.

4. Działaniem niecelowym, w ocenie NIK, było również wydatkowanie środków w kwocie 17.892 zł pochodzących z rezerwy celowej (część 83, poz. 25) przeznaczonej na wydatki bieżące⁴⁰ związane z realizacją przez wojewodów zadań wynikających z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych⁴¹, określonych w rozporządzeniu Rady Ministrów z 27 maja 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków realizacji rządowego programu dla rodzin

³⁷ Dz. U. z 2013 r., poz. 330 ze zm.

³⁸ Dz. U. z 2015 r. poz. 111

³⁹ Dz. U. Nr 43, poz. 349

⁴⁰ Sklasyfikowane w rozdz. 85295 § 4210

⁴¹ Przyjętego uchwałą nr 85 Rady Ministrów w sprawie ustanowienia rządowego programu dla rodzin wielodzietnych (M.P. poz. 430)

wielodzietnych⁴². W ramach tego programu do zadań wojewody należało przyjmowanie sprawozdań z jego realizacji od jednostek samorządu terytorialnego oraz zawieranie umów partnerskich z podmiotami publicznymi i prywatnymi z terenu województwa określające zasady udzielania zniżek (na mocy porozumienia podpisanego z ministrem pracy i polityki społecznej). W okresie od 2 września do 30 grudnia 2014 r. zawarto 23 takie umowy. W związku z tym, w okresie od 19 do 23 grudnia 2014 r., wydatkowano 17.892 zł na zakup sprzętu komputerowego i akcesoriów komputerowych (2 laptopów, tabletu i urządzenia wielofunkcyjnego, 12 zewnętrznych dysków pamięci o pojemności 1TB i 2 TB, 30 pamięci typu pendrive o pojemności 32 Gb oraz aparatu fotograficznego i dyktafonu⁴³). O zbędności ww. wydatków dla prawidłowej realizacji tego zadania świadczą daty dokonania zakupów oraz ich charakter. Postępowanie to naruszało zasady gospodarki finansowej określone w art. 44 ust. 3 pkt 1 lit.b) ustawy o finansach publicznych, zgodnie z którym wydatki publiczne powinny być dokonywane w sposób celowy i oszczędny z zachowaniem zasady optymalnego doboru metod i środków służących osiągnięciu założonych celów.

(dowód: akta kontroli str. 1798-1809, 1812-1822, 2237-2240)

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśniła, że środki pochodzące z rezerwy celowej nie mogły być przeznaczone na wynagrodzenia gdyż byłoby to niezgodne z obowiązującym prawem i w związku z tym przeznaczono je na wyposażenie stanowiska dla pracownika, który zajmował się i będzie się zajmował w latach kolejnych realizacją zadania dotyczącego Karty Dużej Rodziny oraz na częściowe wyposażenie stanowisk zajmujących się sprawami Rodziny. Ponadto wskazała, iż w ramach realizacji ww. zadania, umieszczono informacje dotyczące Karty Dużej Rodziny na stronach internetowych Urzędu, przesyłano do gmin pismo z apelem o włączenie się do realizacji Programu poprzez zachęcanie i propagowanie wśród instytucji i podmiotów prywatnych z terenu gminy do uczestnictwa w programie.

(dowód: akta kontroli str. 2230-2231)

Wyjaśnienie to, zdaniem NIK, nie zasługuje na uwzględnienie. Zadania wynikające z rządowego programu dla rodzin wielodzietnych zrealizowane zostały przez pracownika Urzędu w zdecydowanej większości przed wydatkowaniem środków otrzymanych na ich cel. Świadczyło to o wystarczającym wyposażeniu zajmowanego przez niego stanowiska do wykonania tego zadania, polegającego przede wszystkim na przygotowaniu umów partnerskich. Dla prawidłowego wykonania tych czynności zbędny był zakup powyższego sprzętu komputerowego i akcesoriów.

2.2. Wydatki budżetu środków europejskich

Opis stanu
faktycznego

Projekt budżetu środków europejskich na 2014 r. w części 85/30 województwo wielkopolskie został opracowany zgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu w sprawie szczegółowego sposobu, trybu i terminów opracowania materiałów do projektu ustawy budżetowej na rok 2014. Zaplanowane w ustawie budżetowej na rok 2014 wydatki z budżetu środków europejskich w kwocie 56.130,0 tys. zł⁴⁴ zostały zwiększone do kwoty 59.095,6 tys. zł, na podstawie dwóch decyzji Ministra Finansów.

Wydatki budżetu środków europejskich w 2014 r. wyniosły 43.280,8 tys. zł i stanowiły 73,2% planu po zmianach. Niepełne wykonanie wydatków dotyczyło Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich 2007-2013 (71,3%) i wynikało głównie z oszczędności przy realizacji zadań inwestycyjnych⁴⁵.

(dowód: akta kontroli str. 407-430)

⁴² Dz. U. poz.755

⁴³ Dot. faktur Nr FVS/000606/12/14 z 16.12.2014 na kwotę 12.083,52 zł, Nr 798/12/2014/FRA z 16.12.2014 na kwotę 742 zł, Nr 799/12/2014/FRA z 16.12.2014 na kwotę 3.320 zł oraz Nr 797/12/2014/FRA z 16.12.2014 na kwotę 1.836,10 zł.

⁴⁴ 75% zaplanowanych przez Wojewodę środków na realizację Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, zgodnie z wytycznymi Ministra Finansów zawartymi w piśmie z 27 lipca 2012 r.

⁴⁵ Powody niewykorzystania środków opisane zostały przy omawianiu wydatków związanych ze współfinansowaniem i wynikają z zakończenia przez Ministerstwo Rolnictwa i Rozwoju Wsi kontraktacji działania 125 w ramach PROW 2007-2013, co uniemożliwiło wykorzystanie oszczędności po przetargowych powstałych w wyniku dotychczasowej realizacji tego działania.

Z budżetu środków europejskich finansowano przede wszystkim projekty realizowane w ramach Programu Rozwoju Obszarów Wiejskich, na które przeznaczono 39.151,1 tys. zł, tj. 91% ogółu wydatków. Największe kwoty wydatkowano w dziale 010 Rolnictwo i łowiectwo (39.151,1 tys. zł, tj. 91% ogółu środków europejskich) na działania związane z gospodarowaniem rolniczymi zasobami wodnymi. Pozostałe wydatki w kwotach: 2.226,9 tys. zł i 1.902,8 tys. zł dotyczyły odpowiednio: realizacji przez Państwową Straż Pożarną projektów w ramach Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko (dział 754) oraz realizacji przez Wielkopolskie Kuratorium Oświaty zadań w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki (dział 801).

W Urzędzie w 2014 r. nie realizowano wydatków w ramach budżetu środków europejskich.

(dowód: akta kontroli str. 157-158, 407-430)

W 2014 r. nadzór i kontrola Wojewody Wielkopolskiego polegały w szczególności na:

- kierowaniu pism do kierowników podległych jednostek oraz jednostek samorządu terytorialnego z wytycznymi w zakresie sporządzania sprawozdań budżetowych oraz analizami wykonania budżetu wojewody,
- kontroli jst w zakresie realizacji zadań oraz wykorzystania środków z dotacji przekazanych w 2014 r., a także monitorowaniu sposobu realizacji sformułowanych na ich podstawie wniosków i zaleceń, dotyczących głównie przekazywania dochodów na rachunek dysponenta głównego oraz zwrotu dotacji pobranych w nadmiernej wysokości.

(dowód: akta kontroli str. 593-712, 1431-1450, 1488-1505)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu dotyczącej wydatkowania budżetu środków europejskich nie stwierdzono nieprawidłowości.

2.3. Efekty rzeczowe prowadzonej działalności

Opis stanu
faktycznego

Wydatki na realizację 43 zadań⁴⁶ w ramach budżetu zadaniowego w 2014 r. w części 85/30 budżetu państwa, wyniosły 2.654.045,8 tys. zł, z czego 2.610.765,1 tys. zł pochodziło z budżetu państwa, a 43.280,8 tys. zł z budżetu środków europejskich. Wykonanie mierników w przypadku sześciu wybranych do badania zadań⁴⁷, o wartości 1.812.738,2 tys. zł, kształtowało się od 92% w przypadku zadania „Oświata i wychowanie” do 101% w przypadku zadania „Kontrola, monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska”.

W wyniku realizacji ww. sześciu zadań utrzymany został odsetek interwencji, w których jednostki Krajowego Systemu Ratowniczo - Gaśniczego dotarły na miejsce zdarzenia w czasie krótszym niż 15 minut (91,9% interwencji). Utrzymana została dostępność do ratownictwa medycznego, nie uległ wydłużeniu czas dotarcia na miejsce zdarzenia w województwie (8 i 15 minut). Zapewniony został skuteczny i efektywny nadzór nad jakością kształcenia i wychowania (przeprowadzono 1845 kontroli i ewaluacji w ramach nadzoru pedagogicznego). Zwiększył się udział podmiotów przestrzegających przepisy i warunki korzystania ze środowiska (1509 podmiotów spośród skontrolowanych), a także liczba osób korzystających z różnych form pomocy w ramach pomocy i integracji społecznej oraz wspierania rodziny.

(dowód akta kontroli, str. 209-284, 1536-1559)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności Urzędu dotyczącej realizacji wydatków w układzie zadaniowym stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Miernik realizacji działania 13.4.1.1. „Świadczenia rodzinne i świadczenia z funduszu alimentacyjnego” przyjęty w 2014 r. dotyczył wyłącznie liczby wypłaconych świadczeń rodzinnych w danym roku, w stosunku do liczby świadczeń wypłaconych w roku

⁴⁶ W ramach tych zadań Wojewoda Wielkopolski realizował 175 działań.

⁴⁷ Zadania: 2.4.W Ochrona ludności, ochrona przeciwpożarowa i ratownictwo, 3.1.W Oświata i wychowanie, 12.6.W Kontrola, monitoring środowiska i przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska, 13.1.W Pomoc i integracja społeczna, 13.4.W Wspieranie rodziny i 20.2.W Ratownictwo medyczne.

poprzednim, podczas gdy wydatki w ramach tego działania dotyczyły oprócz świadczeń rodzinnych, także świadczeń wypłacanych z funduszu alimentacyjnego. Zdaniem NIK, takie określenie miernika tego działania uniemożliwiało wykorzystanie go do oceny efektywności i skuteczności realizacji zadań ujętych w planie finansowym w układzie zadaniowym, w odniesieniu do wypłat świadczeń z funduszu alimentacyjnego, stosownie do obowiązku wynikającego z art. 175 ust. 1 pkt 4 ustawy o finansach publicznych.

Zdaniem NIK, realizacji ww. obowiązku nie sprzyjało ponadto wykazanie w działaniu 13.4.1.1. kwoty, która została przeznaczona na realizację ustawy z 4 kwietnia 2014 r. o ustaleniu i wypłacie zasiłków dla opiekunów⁴⁸. Kwocie tej nie przypisano miernika stopnia realizacji celu (wartość miernika nie uległa zmianie). Okoliczności te utrudniały efektywne zarządzanie realizacją działań na poziomie operacyjnym, tj. na poziomie bezpośredniego wykonywania czynności grupowanych w tym działaniu oraz nie stwarzały możliwości wykorzystywania tego miernika do podejmowania skutecznych działań.

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej i Zdrowia wyjaśniła, że w budżecie zadaniowym nie zawarto nowego działania związanego z wypłatą zasiłków dla opiekunów, ponieważ odpowiedni minister nie poinformował, że istnieje taka konieczność.

(dowód akta kontroli, str. 1554-1559)

3. Roczne sprawozdania budżetowe oraz kwartalne sprawozdania w zakresie operacji finansowych

Opis stanu
faktycznego

Analiza działań podejmowanych w Urzędzie zarówno w zakresie kontroli sprawozdań przesyłanych przez podległych dysponentów, jak i przez Biuro Organizacyjno-Administracyjne wykazała, że były one wystarczające dla zapewnienia rzetelności danych w tych sprawozdaniach.

Sprawozdania budżetowe w części 85/30: o stanie środków na rachunkach bankowych państwowych jednostek budżetowych (Rb-23), z wykonania planu dochodów budżetowych (Rb-27), z wykonania planu wydatków budżetowych (Rb-28), z wykonania planu wydatków budżetu państwa w zakresie programów realizowanych ze środków pochodzących z budżetu UE i innych (Rb-28 Programy), z wykonania planu wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 Programy WPR), łączne sprawozdania budżetowe z wykonania planu wydatków budżetu środków europejskich (Rb-28 UE) oraz z wykonania planu wydatków środków europejskich w zakresie wydatków na realizację Wspólnej Polityki Rolnej (Rb-28 UE WPR), z wykonania wydatków budżetu państwa oraz budżetu środków europejskich w układzie zadaniowym (Rb-BZ1), o stanie należności oraz wybranych aktywów finansowych (Rb-N), a także o stanie zobowiązań według tytułów dłużnych oraz gwarancji i poręczeń (Rb-Z), sporządzone zostały w 2014 r. przez Wojewodę Wielkopolskiego rzetelnie, terminowo i poprawnie.

Podstawą tej oceny są wyniki badania prawidłowości przenoszenia danych pod względem formalno-rachunkowym ze sprawozdań jednostkowych (sporządzonych przez podległych dysponentów oraz Wydział Finansów i Budżetu) do łącznych sprawozdań budżetowych.

(dowód akta kontroli, str. 149-284)

Badaniem objęto rzetelność sporządzania w Urzędzie jednostkowych, rocznych sprawozdań budżetowych za rok 2014, a także sprawozdań w zakresie operacji finansowych za IV kwartał 2014 r.⁴⁹: Sprawozdania zostały sporządzone w terminach określonych odpowiednio w: rozporządzeniu z dnia 16 stycznia 2014 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej⁵⁰, rozporządzeniu z dnia 28 grudnia 2011 r. w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym⁵¹ oraz rozporządzeniu z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie sprawozdań jednostek sektora finansów publicznych w zakresie operacji finansowych⁵².

⁴⁸ Dz.U. z 2014 r., poz. 567

⁴⁹ Rb-N i Rb-Z

⁵⁰ Dz. U. z 2014 r., poz. 119.

⁵¹ Dz. U. Nr 298, poz. 1766

⁵² Dz. U. z 2014 r., poz. 1773 – j.t.

Kwoty wykazane w tych sprawozdaniach były zgodne z danymi wynikającymi z ewidencji księgowej. Ewidencja ta prowadzona była w warunkach przyjętego systemu kontroli zarządczej w zakresie finansowym zawierającego wszystkie wymagane elementy/czynności określone w aktach prawnych i regulacjach wewnętrznych oraz obowiązujących standardach. W przyjętej koncepcji kontroli ustanowiono mechanizmy kontroli zapobiegające znaczącym ryzykom zidentyfikowanym w obszarze prowadzenia ksiąg rachunkowych i sporządzania sprawozdań budżetowych. Sprawozdania zostały sporządzone prawidłowo pod względem formalno-rachunkowym i merytorycznym.

(dowód: akta kontroli str. 1986-2219)

Wykazane przez Urząd w sprawozdaniu rocznym Rb-23 dochody wykonane i przekazane na rachunek bieżący budżetu państwa wyniosły 13.504.570,17 zł i były zgodne z kwotą wykazaną w sprawozdaniu Rb-27. Wydatki zrealizowane wykazane zostały w kwocie 100.045.758,82 zł i były równe kwocie ujętej w sprawozdaniu Rb-28. Zerowy stan środków na rachunku bieżącym na koniec 2014 r. z uwzględnieniem okresu przejściowego po zakończeniu roku budżetowego⁵³ wykazany w sprawozdaniu Rb-23 był zgodny ze stanem faktycznym.

(dowód: akta kontroli str. 1988-1990)

Kwota dochodów wykonanych przez Urząd, przedstawiona w rocznym sprawozdaniu Rb-27, była zgodna z ewidencją księgową, tj. z zapisami na koncie 130 Rachunek dochodów budżetowych i wynosiła 13.504,6 tys. zł. Analityczna ewidencja zrealizowanych dochodów budżetowych, prowadzona w systemie finansowo-księgowym do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej.

(dowód: akta kontroli str. 1991-2037)

Kwota wydatków ogółem za 2014 r., wykazana przez Urząd w rocznym sprawozdaniu Rb-28 wyniosła 100.045,8 tys. zł i była zgodna z zapisami ewidencji księgowej i kwotą środków otrzymanych w 2014 r. z Ministerstwa Finansów. Analityczna ewidencja zrealizowanych wydatków budżetowych, prowadzona do konta 130, uwzględniała podziałki klasyfikacji budżetowej. Wykazany w sprawozdaniu Rb-28 stan zobowiązań niewymagalnych wynoszący 3.970,2 tys. zł wynikał z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach zespołu 2 i był zgodny ze stanem faktycznym w zakresie ich niewymagalności na koniec 2014 r., co potwierdziła analiza terminów płatności tych zobowiązań. W sprawozdaniu tym nie wykazano zobowiązań w kwocie 36,8 tys. zł z tytułu wynagrodzeń członków Wojewódzkiej Komisji ds. Orzekania o Zdarzeniach Medycznych. Nieprawidłowość ta, z uwagi na niską kwotę nie miała wpływu na opinię o poprawności i rzetelności łącznego rocznego sprawozdania Rb-28.

(dowód: akta kontroli, str. 2024-2159)

Kwoty wydatków wykazane przez Urząd w rocznym sprawozdaniu Rb-28 Programy były zgodne z odpowiednimi wydatkami ujętymi w sprawozdaniu Rb-28 w zakresie współfinansowania krajowego oraz współfinansowania z budżetu Unii Europejskiej czasowo finansowanymi w ramach budżetu państwa. Ewidencja analityczna dostosowana była do prezentacji danych z uwzględnieniem podziału na „Wkład Unii Europejskiej” i „Wkład budżetu państwa” oraz na poszczególne programy.

(dowód: akta kontroli, str. 2161-2170)

Dane o należnościach bezspornych wykazane przez Urząd w sprawozdaniu Rb-N za IV kwartał 2014 r. były zgodne z kwotami wynikającymi z ewidencji księgowej prowadzonej na kontach rozrachunkowych zespołu 2. Według stanu na koniec IV kwartału 2014 r. dane w zakresie należności wymagalnych (wynoszących 521,3 tys. zł) i należności pozostałych (wynoszących 786,9 tys. zł) wykazano w ww. sprawozdaniu w wysokości nominalnej, stosownie do zasad określonych w rozporządzeniu Ministra Finansów z dnia 30 marca 2010 r. w sprawie szczegółowego sposobu ustalania wartości zobowiązań zaliczanych do

⁵³ Określonym w rozdziale 7 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 15 stycznia 2014 r. w sprawie szczegółowego sposobu wykonywania budżetu państwa (Dz.U.z 2014 r. poz. 82).

państwowego długu publicznego, długu Skarbu Państwa, wartości zobowiązań z tytułu poręczeń i gwarancji⁵⁴.

(dowód: akta kontroli str. 2038-2041)

W Urzędzie nie wystąpiły zobowiązania wymagalne oraz zobowiązania z tytułu przyjętych depozytów, podlegające wykazaniu w kwartalnym sprawozdaniu Rb-Z.

(dowód: akta kontroli str. 2171-2173)

Kwoty wydatków wykazane przez Urząd w rocznym sprawozdaniu z wykonania wydatków budżetu państwa w układzie zadaniowym (Rb BZ1) były zgodne z zapisami konta 990 Plan finansowy wydatków budżetowych w układzie zadaniowym, a kwoty zobowiązań zgodne z saldami kont analitycznych do konta 994. Sprawozdanie zostało sporządzone terminowo i wg zasad określonych w rozporządzeniu w sprawie sprawozdawczości budżetowej w układzie zadaniowym.

(dowód: akta kontroli str. 2174-2219)

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁵⁵, wnosi o:

- 1) zwrot do budżetu państwa kwoty 79 tys. zł z tytułu nieuprawnionego odpisu na ZFŚS za 2014 r.,
- 2) dostosowanie miernika wykonania działania 13.4.1.1. do zadań realizowanych w ramach tego działania.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Poznaniu

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 14 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Poznań, dnia 20 kwietnia 2015 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Poznaniu

Dyrektor

z up. Grzegorz Malesiński
wicedyrektor

.....

⁵⁴ Dz.U. Nr 57, poz. 366

⁵⁵ Dz. U. z 2012 r., poz.82 ze zm.

